

Tribina o dostupnosti pravde za žrtve seksualnih zločina

ZAGREB, 17. siječnja 2013. (Hina) - Zakonski okvir i praksa procesuiranja zločina silovanja u Domovinskom ratu još uvijek u ozbiljnoj mjeri onemogućuje pristup pravdi žrtvama seksualnih zločina te je hrvatski zakonski okvir potrebno prilagoditi naprednijoj međunarodnoj praksi, rečeno je danas na tribini o dostupnosti pravde za žrtve seksualnih zločina u ratu.

Upravo zato, prema riječima predsjednika Inicijative mladih za ljudska prava Maria Maića, ta inicijativa pokreće kampanju za dostupnost pravde za žrtve silovanja u ratu čiji je cilj unapređenje hrvatskog zakonodavnog okvira kako bi se seksualni zločini počinjeni u ratu procesuirali u skladu s međunarodnom praksom.

"Mi samo tražimo da postoji zakonska mogućnost da oni, koji su odgovorni za silovanja u kontekstu ratnih zločina, za to odgovaraju, da postoji zakonski okvir, te da oni koji su počinili zločine završe u zatvoru", istaknuo je.

Naglasivši kako je broj procesuiranih zločina silovanja u ratu "mali i neadekvatan", ocijenio je da država nije dovoljno napravila po tom pitanju te kako je tretman žrtava tih zločina loš.

Milena Čalić Jelić iz Centra za suočavanje s prošlošću "Documenta" kazala je kako taj centar zadnjih osam godina prati suđenja za ratne zločine pred hrvatskim sudovima te kako podaci njihova izvješća za 2011. u sklopu kojeg je analizirano 19 sudskih predmeta seksualnih zločina kao ratnih zločina, govore da je bilo 11 presuda, od kojih je šest pravomoćno okončanih, ali gdje optuženici koji su pravomoćno osuđeni nisu bili dostupni hrvatskom pravosuđu.

Analiza se nastavlja i za 2012., rekla je, dodavši kako su kroz analize predmeta došli do brojke od oko 50 žrtava seksualnih zločina u ratu.

Istaknula je da podaci DORH-a za 2011., objavljeni na njihovim stranicama u izvješću o žrtvama ratnih zločina govore o 67 žrtava seksualnih zločina u ratu. U 57 slučajeva počinitelj je poznat, dok su u deset slučajeva poduzete predistražne radnje protiv nepoznatih počinitelja.

Čalić Jelić je naglasila da je žrtvama teško priznati da su silovane te smatra kako bi im se, osim psihološke podrške, trebao pružiti i vid satisfakcije u smislu da počinitelji završe u zatvoru te reparacija.

"U takvim situacijama država treba preuzeti ulogu i odgovornost te postaviti sustav da zaštiti žrtve", upozorila je pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić.

Ustvrdila je da je šutnja žrtava silovanja u Domovinskom ratu trajala 20 godina jer je potreban odmak da žrtva "proradi traumu", pritom upozorivši da javno neprogovaranje o tome "omogućuju da čitav proces ide u krivom smjeru".

Kao probleme vezane uz procesuiranje tih zločina navela je to što žrtve nemaju psiho-socijalnu pomoć, što suci nisu dovoljno senzibilizirani te nepostojanje registra koji bi pokazao o kojem broju žena se radi.

(Hina) xsmar yjn